

Hooverjeva vlada je zaplenila ameriški časopis, češ, da je nevaren

Girard, Kansas, 7. julija. Ameriška vlada je dala zapleniti dve številki magazina "American Freeman," ki je znan, ker v njem debatirajo ljudje najbolj liberalnih misli. Izdajatelj magazina, Haldeman-Julius, je ozačil to zaplenbo kot "pogon na svobodo časopisja" od strani sedanjega administracije. V izdajah od 25. junija in od 5. julija je bilo v omenjenem časopisu par člankov, o katerih se je zvezna poštna uprava izjavila, da so "veleizdajniški." V dotičnih člankih se je pisalo o današnji brezposelnosti. Vlada trdi, da so članki pozivali na organiziran punt proti vladi. Ameriška pošta na upravo je dala zapleniti vse iztise časopisa, ki so bili poslani po pošti, in ki štejejo 54,000 izstisov na teden. Izdajatelj se je izjavil, da pravi vzrok, ker je bil časopis zaplenjen, je ta, ker je urednik v nekaj številkah napadel predsednika Hooverja. Eden izmed člankov v "American Freeman" pravi: "Ako bi naši pionirji se imeli boriti z enakimi problemi brezposelnosti, kot jih imamo danes, bi posegli po svojih kreslinih kamnih in gobah." Izdajatelj se je izjavil, da bo v prihodnji številki z vso ostroostjo napadel generalnega poštnega mojstra Browna, osebnega prijatelja Hooverja. On hoče doznati, če je res v Ameriki še svoboda za časopise. Sledila bo najbrž zanimiva sodnijska obravnava.

Zrakoplovcev ni

Moskva, 8. julija, v petek zjutraj. Sovjetski vojaški in civilni zrakoplovci so se podali na iskanje za zginulima ameriškim zrakoplovcema, Mattern in Griffin, ki sta neznano kam zginila, potem, ko sta včeraj odplula iz Berlina. Zadnjič se je slišalo o njima, ko sta se nahajala v bližini poljske-ruske meje.

Oropami samaritan

Rev. Herbert Motson se je podal s svojim avtomobilom iz Denverja, Colorado, proti Washingtonu, kjer bi imel učiti kot profesor na katoliški univerzi. Bližje za Columbusa, Ohio, je včeraj srečal dva mlada fanta, ki sta ga prosila za vožnjo. Rev. Motson je oba povabil v avto in peljal naprej. Blizu Sunbury, Ohio, pa sta fanta rekla duhovnu, da se je kolo avtomobila polomilo. Duhoven je stopil iz avtomobila, da pogleda, ko potegne eden izmed fantov revolver, dočim mu drugi preišeže žepa. Vzela sta mu \$7.00, potem se pa z njegovim avtomobilom odpeljala. Duhoven je moral hoditi 21 milj peš, da je prišel do šerifa, kateremu je sporočil nezgodo.

Dnevna vprašanja

1. Kako je polno ime demokratskega predsedniškega kandidata? 2. Katera je največja reka v Evropi? 3. Kaj je glavno mesto države Californije? 4. Kako se imenuje predsednik francoske republike? 5. Kdo so mestni councilmani 3. distrikta v Clevelandu? 6. Kako se imenuje japonski denar? 7. Kdaj je bil Carigrad zavzet po Turkih? 8. Kdaj je umrl pesnik Anton Asker? 9. Kdaj se je začel oddajati prvi slovenski radio program v Clevelandu? 10. Kako se imenuje sedanji podpredsednik Zedinjenih držav?

* Zastrajkali so Pullman sprevodniki v Mehiki.

"Ne uničite kredita," pravi Hoover, "pomagajte ljudem," pravi Garner

Washington, 7. julija. Nasprotje med predsednikom Hooverjem in med predsednikom poslanske zbornice radi \$2,122,000,000, kar se na porabi za brezposelne, je prišlo danes do svojega viška. Nasprotje obstoji v tem, da želi predsednik Hoover, da dobijo le gotovi krogi kaj denarja od ogromne svote, ki jo ima kongres pripravljeno, da zlo mi gospodarsko depresijo. Ta svota znaša \$3,500,000,000. Predsednik poslanske zbornice Garner pa želi, da pride ta svota v dobro vsem potrebnim, ki morejo postaviti to ali drugo varščino. Nasprotje med Hooverjem in Garnerjem je preprečilo doslej, da kongres ne more zaključiti svoje zborovanja. Odmev tega nasprotstva bo igral jako veliko vlogo tekom predsedniške kampanje. John Garner, ki je podpredsedniški kandidat demokratske stranke, je včeraj kot predsednik poslanske zbornice, imel ognjevit govor, v katerem je pozival zbornico, da pomaga vsem ljudem, ker se postavlja delajo za vse ljudi, ne pa, kot Hoover želi, da se pomaga samo nekaterim. Hoover pa trdi, da se mora imeti za kredit absolutno vernost, sicer bo stotine milijonov dolarjev proč vrženih. Nadalje je Hoover izjavil, da če kongres sprejme postavbo glede javne pomoči brezposelnim, da jo bo nemudoma prepovedal.

Francoski submarin

Cherbourg, Francija, 7. julija. V bližini tega pristanišča so preiskovali najnovejši francoski submarin Promethee, ko je submarin naenkrat zginil s površja in potegnil s seboj 66 mož posadke. Le sedem mož, med njimi poveljnik, je bilo rešenih, ko so bili pri nepričakovani potopitvi submarina vrženi s krova v vodo. Viharji in močan morski tok onemogočujejo rešilna dela.

Prepozno pismo

V okrajni mrtvašnici so spoznali truplo 21 let starega dekleta kot truplo Margaret Rurske iz McKeesport, Pa. Dekle je najbrž z doma pobegnilo, in je imelo tu ljubavno razmerje s 50 let steric Petrom Christos, ki pomiva posode v nekem restavrantu. V pondeljek sta se v hiši na 547 Woodland Ave. sprila in prišlo je do streljanja. 36 ur po streljanju je Christos obvestil policijo, da se je dekle samo ubilo. Ko so pa Christosu dokazali, da dekle ni moglo sprožiti vseh 5 strelcev v sebe, je Christos priznal, da je tudi on dvakrat streljal. Medtem je pa prišlo pismo matere umorjene dekleta iz McKeesport, v katerem vabi mater hčerko domov in ji pošilja denar za pot.

Kap ga je zadela

Fred Kohler, bivši policijski načelnik v Clevelandu, šerif, komisar in župan, je nenadoma zbolel sinoči, ko ga je zadela kap. Nahajal se je na francoskem parniku Champlain. Iz tega parnika so ga sinoči v bližini Portsmouth, Anglija, prepeljali na parnik Paris, ki ga pelje sedaj proti New Yorku, kamor dospe prihodnjo sredo.

Listnica uredništva

Naročnik. Kadarkoli nam kaj pišete, podpisite se s polnim imenom in naslovom, sicer vam ne moremo odgovarjati. Uredništvo mora vedeti, s kom ima posla.

Močan slovenski denarni zavod nudi izvanredno ugodno priliko rojakom.

Narodna dolžnost slovenskega dnevnika "Ameriška Domovina" je pisati v prid naših organizacij, društev, podpornih in prosvetnih, pisati v prid naših podjetij, naših trgovin. In največje slovensko narodno podjetje v Clevelandu, sploh največje v Zedinjenih državah, je gotovo edina slovenska banka, The North American Trust Co. To je edini slovenski bančni zavod med skoraj 300,000 Slovenci v Zedinjenih državah, in pravilno je in potrebno, da se piše od časa do časa besedo o tem denarnem zavodu.

The North American Trust Co. je nastala v Clevelandu iz potrebe za narod. Ako smo se toliko osamosvojili, da smo ustanovili lastna slovenska društva, prosvetna, podporna in sportna, ako smo ustanovili svoje lastne slovenske trgovine, svoje cerkve, svoje narodne domove in svoje slovenske šole, je bil leta 1920 tudi že skrajni čas, da se je ustanovila slovenski bančni denarni zavod, ki naj rojakom postreže v onih finančnih zadevah, v katerih so dotedaj imeli ogromne profite samo tujci. Da, slovenska banka bi morala biti ustanovljena že mnogo prej, in finančne razmere med našim narodom bi bile danes vse bolj ugodne kot so!

Delničarji The North American Trust Co., edine slovenske banke v Zedinjenih državah, so naši lastni rojaki, naši trgovci, privatniki in delavci, ki so si z bistrim umom, pridnimi rokami in dobro razsodnostjo pridobili po trdem delu nekaj premoženja, in ki so spoznali ogromno potrebo za slovenski denarni zavod. Delničarji so vsemu Clevelandu, pa tudi ostali slovenski Ameriki dobro poznani slovenski možje.

Kriza v Evropi

Lausanne, Švica, 7. julija. — Reparaacijska konferenca evropskih narodov je bila danes mahoma prekinjena, ko so konferenco zapustili zastopniki šestih narodov. Francoski in nemški zastopnik se nikakor nista mogla sporazumeti glede končne svote reparacije in glede raznih političnih dodatkov. Nemčija je tekom dneva sicer dobila veliko zmago, ko so Francozi sprejeli dodatek k dogovorom, da se sprejme sledeči stavek: "Mirovna pogodba v Versailles se s tem prekliče, kar te tiče vojnih reparacij." V tej mirovni pogodbi je označeno, da je Nemčija povzročila svetovno vojno, in proti tej točki je Nemčija ves čas nastopala. Sedaj se ima odločiti le še končna svota, ki jo ima plačati Nemčija nekdanjim zaveznikom.

Zrakoplovne dirke

Cleveland bo že tretjič letos imel čast biti gostitelj za narodne zrakoplovne dirke in tekme. Tekma se prične 27. avgusta in bo trajala preko Labor Day do 5. septembra. Na zrakoplovnem pristanu bo dovolj prostora, da lahko sedi 40,000 gledalcev. Letos se bodo dirke v zraku vršile tako, da bodo gledalci imeli tekmovalce vedno pred očmi. Poleg tega so tudi vstopnino znižali za 20 odstotkov.

delavci in trgovci, katerih ime je čisto, pošteno in neumorno na delu za napredek svojega naroda.

Ko so bili dobri časi, je banka tudi dobro napredovala. Pa tudi v teh časih, ko je trda za denar, ko je malo dela in malo zaslužka, v teh časih, ko mora biti gospodar skrajno previden, da bo znal, kako se obrne dolar, da zaleže kaj, tudi v teh resnih časih stoji naša slovenska banka, The North American Trust Co. trdno kot skala. Nimajo sicer delničarji več istih dividend, ni majo uradniki istih plač, kajti z ozirom na ekonomijo in varnost so se znižali stroški, toda to daje toliko večjo varnost vlagateljem, ki so po ogromni večini naši bratje Slovenci in deloma bratje Hrvati.

Tekom dvanajstih let je slovenska banka, The North American Trust Co., si pridobila zaupanje vseh ameriških krogov, ki vlagajo denar v našo slovensko finančno podjetje, ker vedo, da je banka solidna, tudi v teh časih depresije, absolutno solidna radi pametnega gospodarstva direktorjev in delničarjev. Šolski odbor države Ohio, mestna vlada, javne knjižnice, bančni oddelek države Ohio, ameriška vlada, vsakdo izmed teh ima večje ali manjše vloge v slovenski banki, The North American Trust Co.

Zal, da domače blago je v izjemnih slučajih pri nas manj vredno, kot tuje, nepoznano. Dočim imajo naša slovenska društva svoj denar v The North American Trust Co., naši delavci in trgovci enako, pa se dobi še vedno stotine in stotine mož in žensk, trgovcev in drugih, ki raje nosijo v tuje banke, kot v domačo. Pri 50,000 Slovencih in Hrvatih v Clevelandu sicer to ni nič.

Zorman v domovini

Mr. Ivan Zorman nam sporoča sledečo vest. Iz stare domovine sem pravkar prejel sledečo poročilo: Ob priliki velikega glasbenega festivala v Ljubljani, ki se je vršil od 18. do 18. maja, s katerim smo proslavili 60 letnico Glasbene Matice, smo imeli tudi glasbeno razstavo, ki je radi svoje zgodovinske razsežnosti učinkovala naravnost fenomenalno. Na razstavi smo med številnimi rokopisi videli tudi osem rokopisov skladb našega ameriškega skladatelja in pesnika Ivan Zorman. Rokopisi našega ameriškega kulturnega delavca so pri mnogostevilnem občinstvu vzbudili veliko pozornost! Je to pač odlično priznanje kulturnega dela Ivan Zorman med ameriški Slovenci.

Vrnjen denar

Lastniki hiš na St. Clair Ave., med London Road in Nottingham Road, dobijo vrnjen del svojih davkov, katere so plačali za tlakanje St. Clair Ave. Denar dobijo, ako se zglašijo v City Hall, soba št. 127, in prinesejo seboj potrdila o plačanih davkih iz let 1929, 1930 in 1931. Sledeči naši ljudje dobijo vrnjen denar: John Benčina, \$38.87, John Breskvar \$49.35, Math J. Grdina \$52.88, Joseph in Ana Koncilija \$43.31, Ana Koncilija \$57.41, Charles in Mary Novine \$57.28, John Widgoy \$57.50.

čudnega, da se dobijo izjeme tozadevno. Zato pa je dolžnost poštenega narodnega časopisa, da ponovno in neprestano apelira na naše ljudi, da vlagajo svoj denar v svojo lastno narodno, domaćo banko!

Se plačujejo ljudje asesmente pri društvih, nakolekta se mesečno v Clevelandu do \$75,000.00 asesmenta, še služijo ljudje denar v raznih podjetjih, in ta denar, zaslužen od slovenskih rok, ne ostane v slovenskem, domačem narodnem podjetju, kot je The North American Trust Co. V dobrih časih skupaj držati je lahko, zdrav razum in razsodnost naroda se izkaže v slabih časih, ko je bolj kot kdaj prej treba, da držimo skupaj, da znašamo skupaj in si eden drugemu pomagamo.

In še ene vrste naših rojakov imamo med nami: Poznamo jih precej, mnogo, ki držijo denar na svojih demovih, zakopan, skrit, v posteljah, pod dilami, v nogavicah, v podstrešju, na vrtu in v kleti, vsepovsod. Koliko tisočkov ti ljudje izgubijo vsako leto, da vržejo jih naravnost proč!

Slovenska banka, The North American Trust Co., je pravkar plačala 1. julija ogromno svoto \$60,000 svojim vložnikom kot obresti od vloženega denarja. Še enkrat toliko bi lahko plačala, ako bi se ljudje zavedali gesla: svoji k svojim, in ako ne bi držali denarja skritega doma! Zato je pa The North American Trust Co. sklenila, da plača obresti od 1. julija naprej vsem onim, ki prinesejo vloge do 15. julija. Prinesite vaš denar v vaš denarni zavod, v edino močno in absolutno varno slovensko banko. The North American Trust Co.

Sv. Miklavž gre

Mesto Cleveland ne bo dolgo več igralo vloge sv. Miklavža za razna predmestja, je izjavil župan Miller. Slednji je odredil, da vsi mestni vladni oddelki doženejo, koliko postrežbe daje mesto Cleveland predmestjem, in da se s to postrežbo preneha, razven, ako predmestja plačajo za to. Shaker Heights, Cleveland Heights, East Cleveland in Lakewood so prejemniki dobrot, ki jih deli oče Cleveland. N. pr. 19 odstotkov policijskih radio signalov vporabljajo predmestja, kar velja \$11,300 na leto. Sicer kanalov velja Cleveland na leto \$17,000 za predmestja. Mestni ognjenjski oddelki tudi gaisi v predmestjih za nezadostno cenno, nadzorstvo mleka, delo mestne zdravstvene policije, mestna bolnišnica, sanatorij za jetične in drugo, vse to rabijo prebivalci predmestij, ne da bi s svojimi davki prispevali k temu. Tako zgubi mesto vsako leto milijon dolarjev. To se mora nehati, je odredil župan Miller.

Miss Dewald se seli

Miss Louise Dewald, načelnica oddelka mestnih pokopališč, ki je bila že dvakrat pregnana iz svojega urada po županu Millerju, in ki je tožila na sodniji, da obdrži svoj urad ter tožbo tudi dobila, je sedaj prostovoljno resignirala iz urada. Župan ji je obljubil plačati zaostalo plačilo.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Polletna revizija jednotnih knjig in poslovanja se bo pričela v pondeljek, 18. julija v glavnem uradu v Ely, Minn. Jednotni uradniki se snidejo že 16. julija v Duluthu, da pregledajo tam opravljene bonde.

Društvo št. 16 J. S. K. Jednotne v Johnstownu, Penna., bo otvorilo svoj nov društveni dom dne 16. julija v Morellville, Penna. Ob tej priliki se priredi velika veselica.

Dvajsetletnico obstanka Slovenskega doma v naselbini Center, Penna., bodo proslavili tamniški rojaki z veliko veselico, ki se bo vršila 9. julija.

V Valley višji šoli, St. Joseph Valley, Washington, je graduirala Miss Frances Tomsha, hčerka Mr. in Mrs. Jake in Mary Tomsha.

Miss Minnie Skok, hčerka Mr. in Mrs. Joseph in Jennie Skok, je graduirala v Sacred Heart bolnici v Spokane, Washington, kot bolniška strežnica.

Mary Mehlin, 2640 West 8th Ave., Denver, Colo., išče Franc Petroviča (Pohkov) iz Borovnice. Sestra ga išče radi dedščine v stari domovini.

Verižne trgovine

New York, 7. julija. Verižne trgovine v Zedinjenih državah so prodale tekom meseca junija mnogo manj kot v istem mesecu lanskega leta. Skupna prodajna svota trdke Montgomery & Go. je za 23 procentov manjša kot lansko leto. Junija meseca lanskega leta je trdka prodala za \$19,219,000 blaga, letos v juniju pa \$14,840,000. Znan trdka Woolworth je prodal v juniju za \$18,920,000 blaga, za 14 procentov manj kot lansko leto. S. S. Kresge Co. je imela prometa vrednega \$10,340,000 v juniju mesecu ali za 15 procentov manj.

Liga liberalcev

V soboto popoldne se zbere v Clevelandu članstvo Lige za neodvisno politično akcijo, h kateri pripadajo razni liberalci in intelektualci v Zedinjenih državah. Zborovali bodo v Hollenden hotelu. Kot se poroča bo ta Liga odobrila predsedniško kandidaturu socialističnega kandidata Norman Thomasa, dasi sicer ne bo odobrila socialistične platforme.

Jugoslavije v slikah

Nocoj večer, ob 8. uri, se bodo kazale slike iz Jugoslavije v Slovenskem Delevskem Domu na Waterloo Road. Zadnjič so slike tako ugajale, da je bila splošna zahteva, da se nadaljuje. Kazale se bodo popolnoma nove slike. Vstopnina je samo 20 centov. Občinstvo je prijazno vabljeno.

Zadušnica

V soboto, 9. julija, ob 8. uri zjutraj se bo brala v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnim Louis Lauschetom, ki je umrl pred 24. leti. Prijazno so vabljeni sorodniki in prijatelji, da se udeležijo.

Poštnina v stari kraj
Dočim se je poštnina za ameriška pisma zvišala od dveh na tri cente, je pa ostala poštnina za Evropo ista, kot doslej, 5 centov za navadno pismo.

Računi za plin

Zadnji čas za plačanje računov za plin je do pondeljka, 11. julija, do 6. ure zvečer v našem uradu.

Poslanska zbornica nepričakovano odglasovala pomoč brezposelnim

Washington, 7. julija. Poslanska zbornica kongresa je danes nepričakovano hitro odglasovala za Garner-Wagner predlog v prid brezposelnim. Vsi demokrati so glasovali za predlog in poleg tega tudi 35 republikancev, tako da je dobil predlog 202 glasov, proti je pa glasovalo 157 poslancev. Takoj po odglasovanju je bil predlog odposlan v senatno zbornico, kjer se pričakuje, da bo danes sprejet. Ko ga potrdi tudi senatna zbornica, gre predlog, ki določa \$2,100,000,000 direktne in indirektno pomoči brezposelnim, v urad predsednika Hooverja, o katerem se pričakuje, da ga bo vetiral, in tako z vso pomočjo ne bo nič. Gotovo pa je, da bo ta predlog predmet predsedniške kampanje med Hooverjem in Rooseveltom.

Borah ne sprejme

Indianapolis, 7. julija. Prohibicijska stranka je nominirala kot predsedniškega kandidata senatorja William Borah, republikanca. Ko je bil Borah o tem obveščen, je izjavil, da ne sprejme nominacije, dokler se ne vrši druga konferenca suhačev v Washingtonu. Vendar se smatra, da senator Borah ni toliko odpovedal se radi suhačev, kot pa iz vzroka, ker je suhaška stranka sprejela v svoj program več resolucij glede mednarodne politike, s katerimi se Borah nikakor ne strinja. Zato se je začelo med delegati gibanje, da se iz platforme vrže vse, kar ne prija senatorju, in da se slednjemu prepusti, da naredi svojo lastno platformo, ako sprejme kandidaturu.

Nemški popotniki

V Cleveland je dospelo včeraj 10 nemških mladih fantov, ki se nahajajo na potu okoli sveta. Odšli so iz Nemčije preko Nizozemske in Anglije in dospeli v New York 15. maja. Fantje v resnici hodijo vso pot, razven ako naletijo na kak truk, ki jih vse skupaj potegne naprej. Posamezno ne sprejmejo vožnje. V vsakem mestu, kjer se nahajajo nemški konzul, dobijo denar za nadaljnjo pot. V Clevelandu so fantje gosti nemških društev, in bodo priredili v nedeljo koncert nemških narodnih pesmi na neki nemški farmi.

Zgubljeni sin

Poročali smo te dni, da so našle bolničarke St. Ann's bolnice 6 mesecev starega otroka v avtomobilu blizu bolnice. Otrok je imel zamašek steklenice od žganja v ustih. Sedaj je policija našla očeta tega otroka, ko je prišla v neko hišo, kjer je pravkar dvoril neki mladi ženski. Otrok je nezakonski, dočim ima dotična ženska z drugimi možmi že tri druge otroke. O zadevi bo govorila sodnja.

Cavano za Roosevelta

Bivši republikanski councilman iz 3. distrikta, Charles Cavano, je včeraj izjavil, da je pustil republikansko stranko in da je organiziral demokratski klub, ki bo deloval za izvolitev Roosevelta predsednikom.

Smrtna kosa

V četrtek zvečer je preminula Bertha Kajfež, rojena Juvan. Tu zapuška moža Vinkota, mater in dva otroka. Stara je bila šele 84 let. Družina stanuje na 989 E. 77th St. Pogreb se bo vršil pod vodstvom A. Grdina & Sons.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljate naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 159, Fri., July 8th, 1932

Za \$2.98 vrednosti

Ni dolgo tega, ko se je pohvalilo neko slovensko dekle, da je kupilo čevlje za \$2.98. Na vprašanje, kje so bili čevlji kupljeni, je dekle odgovorilo: pri judu. Na poziv, zakaj ni kupila čevljev pri slovenskem trgovcu, je dekle odgovorilo: "hm, kaj mislite, da bom dala \$3.50 za čevlje!"

Razlika med \$2.98 in \$3.50 je 52 centov. Dotično dekle je videlo popolnoma enake čevlje v izloži neke slovenske trgovine s čevlji, toda tam je bila cena \$3.50, in radi 52 centov je šlo dekle "k judu," kot se je samo izjavilo in dobilo čevlje za \$2.98.

Ni minulo štiri tedne od onega časa, ko je razlika 52 centov pri nakupu čevljev zahtevala svojo žrtve. Čevlji za \$2.98 so razpadli, tako da bi jih niti naš Mr. Kozan, ki je mojster v popraviljanju čevljev, ne spravil več skupaj. Peta je odbrzela, podplati, ki so močno dišali po papirju, so doživeli neslaven konec, šivi ob krajih so odnehali, in čevljev za \$2.98 ni bilo več.

Poleg moralnega faktorja, ki pride pri tem v poštev, se bomo ozirli najprej na materialni faktor. Čevlji, ki se prodajajo za \$2.98 nikdar niso isti, ki se prodajajo za \$3.50. Mnogi mislijo, da ker "judje" tako poceni prodajajo, da so strašni dobrotniki naroda. Ne, ne, tudi ti imajo svoje dobrotke. Blaga ne bodo nikdar prodajali zastonj, ker vas prav gotovo tako ne ljubijo, da bi vodili trgovine v vašo korist in svojo zgubo.

Resnica pa je, da v enakih dvomljivih trgovinah, kjer se bleste male cene z ogromnimi črkami, je naprodaj vsakovrstno preležano blago. Blago, ki je leta ležalo pri trgovcih, blago iz bankrotiranih trgovin, blago od trdk, ki v tovarnah izdelujejo najcenejše blago, ki plačujejo najbolj sramotno nizke cene svojim delavcem, vse to so faktorji, ki povzročijo, da se dobi material cenejši.

Vi lahko postavite hišo za \$4,000.00; lahko postavite enako hišo za \$3,000 ali pa za \$5,000 in več. Vprašanje je materiala. Dobro zgrajena hiša bo stala dolgo vrsto let brez poprav, dočim slabo zgrajena hiša zahteva neprestano popravke, tako da vas končno veliko več velja kot prvotno dražja hiša.

Tako je s hišami, tako je z blagom, tako je s čevlji, tako je z življenjskimi potrebščinami. Kdorkoli bo gledal vedno na najnižjo ceno, bo v 99 slučajih izmed 100 osleparjen na lastno škodo. Čevlji za \$2.98 so trajali štiri tedne, čevlji za \$3.50 so trajali šest tednov. Po tem računu bi dekle, ki je kupilo čevlje za \$2.98 moralo kupiti letno 12 parov čevljev, dočim dekle, ki kupi par čevljev po \$3.50, jih potrebuje le 8 parov. Prvo dekle plača letno \$36.00 za čevlje, drugo pa samo \$28.00, in kdo je na profitu, lahko izračunate.

Sedaj pa moralna stvar te zgozbe. Onih \$2.98 je izginilo v žepu tujca, in naš narod kot celota ne bo nikdar dobil najmanjšega kredita za tako potrošeni denar. Vzemimo, da je tisoč takih deklet, ki je kupilo čevlje "pri judu." To znese \$2,980.00 na leto. To je denar, katerega slovenski narod, slovenski domovi, slovenska društva, slovenski posamezniki nikdar več ne vidijo.

In tu se gre samo za malenkostne čevlje! Kje je obleka, kje je perilo, grocerije, meso, pohištvo in drugo, kar narod kupuje! Koliko stotisočev dolarjev slovenskega denarja gre v roke tujcev, da se nikdar več ne vrne med nas. Slovenec je zaslužil denar, Slovenka ga je težko zaslužila, toda tako lahkomišelnost roma ta denar v deveto deželo, potem pa zdihujemo in stokamo, kako slabe so razmere med nami!

Vse polno tujih trgovin je v naši soseski, vse shajajo, dočim slovenski trgovci, ki imajo izvrstno blago, najnižje mogoče cene, ali zapirajo vrata, potem niti dolgov ne morejo iztirjati, kaj šele, da bi dobili nove odjemalce!

Se zaslužijo Slovenci, tudi v teh časih, stotisoče dolarjev na leto, in denar se še vedno troši za potrebščine, toda koliko tega denarja gre našim domačim trgovcem, našim lastnim rojakom, ki so vsak čas pripravljeni tudi za velike žrtve, da podpirajo naša društva, naše narodne domove, zavode, banke in podjetja, dočim denar enkrat potrošen v tuji trgovini, ne najde nikdar več pota med nas! Dajte, da ne bomo lili grenke solze potem, ko bo prepozno! Za \$2.98 pri razliki 52 centov bi bil narod lahko bolj ponosen in zaveden kot je. Izplača se narodu stokrat in stokrat!

D O P I S I

Cleveland, O.—Nekoliko vam bom opisala, kako smo se imeli pri Mr. Joe Gramcu v Genavi. Mi vsi smo bili namreč povabljeni k Jovu od blizu in tudi iz daljnih krajev na mladega telčika. Seve, odzvali smo se v obilnem številu, kajti prepričani smo bili, da kadar Gramc koga povabi, da ne zastoni. Resnično bo imel marsikdo v spominu ta izlet.

Začeli smo se zbirati precej rano v nedeljo in smo gredoč pobirali eno in drugo družino, se-

to se spodobi) najprej h kuharicam v kuhinjo, ker se nisem mogla zadržati, da jih ne bi pogledala, ker so tako vabljivi duhovni prihajali iz kuhinje. Nekdo je dal misel: "Ravno tako lepo diši, kot bi se vijolice razcvetale." Kuharice vlijudno pozdravim in jim želim dober dan. Za dobro jutro je bilo skoro že prepozno, ker je bila že enajsta ura. Mrs. Gramc pravi: "Kar malo počakajte, bo precej gotovo; vas bom že poklicala."

"Šur," sem rekla, "nič se ne brigajte, se nam nič ne mudi. Saj smo že doma nekaj k sebi jemali." No, in čez dobrih 15 minut je bilo pa kosilo že pripravljeno. Pa še kakšno! Garantiram, da na nobeni svatbi nisem s takim apetitom jedla, kakor na farmah. Ali je bilo tako dobro, ali zato, ker smo se spotoma čistež zraka navžili. Najpopišem, kaj vse smo imeli na "rihtah". Najprej je bila obara, ali kakor pravimo ajmoht. Bil je jako okusen in tako vabljiv, da so si nekateri, ki nimajo manir, dovolili še en porcije. Potem so bile pohane čičke in pečena teletina. Tako je bila sladka ko med; se je poznalo, da je imel telček mlečno hrano. Potem so bile potice raznih vrst. Seve, po gorki potici smo najprej posegli, potem pa po flancatih in krofih.

Na vrsto so prišli tudi jagodovi keksi, katerih so bili otroci najbolj veseli, ker tak keks je jako imeniten in na dobrem glasu v tej deželi. Tako smo se najedli, da smo šli kar težko od mize. (Bog nas varuj, koliko mora človek pretrpeti, ko to bere. Op. Jakata.) Potem smo pa vsak par kozarčkov svežega mleka popili in smo se za en čas umaknili drugim, da so imeli prostor pri mizi. (To je pa čudno, meni ni dal Gramc pa še nikdar mleka pit. Op. Jakata.) Mize so morali menda petkrat premeniti. Se reče, mize so ostale iste, samo ljudje, so bili vedno drugi za mizami.

Potem nas je pa vse skupaj poklical ven naš prijelubljeni urednik, Mr. Lojze Pirc in nas je večkrat vzel na "kontrofe," nekatere skupaj, nekatere posamezno. Meni je rekel: "Tebe bom pa samo vzel!" Odgovorila sem mu: "Oh, nikarte ne, bo šajbea počla!" In res je dvakrat tako počlo, da bi bili skrovi na tla popadali. Šele v tretji me je pritisnil. Saj po sliki ne bom šla, ker vem, da bi mi slabo prišlo, tako je lepa.

Omeniti moram tudi, da so prišli na obisk tudi naši najboljši prijatelji iz Girarda, O. in iz Sharon, Pa. Pripeljalo se je kakih šest družin. Oh, kako je bilo svidenje prisrčno in neprisiljeno! Kako smo bili veseli eden drugega, ker se nismo že precej časa videli. To so bili naši Drnovčani in iz okolice tam v stari domovini. V resnici si najbolj vesel, ako se snideš z najboljšimi prijatelji, ki so v resnici to, kar jih nazivljemo, namreč iskreni domačini in prijatelji.

Ko smo malo pokramljali in se pomenili, kako smo vsi tepeji v tej brezposelnosti, eden reče: "No, ali smo prišli sem k Gramcu stokat ali smo se prišli razvedrit?" Pa zapoje: Mi, Dolenjci vinca ne prodamo... In potem so se vrstile pesmice in zdravice do pozne noči. To vam rečem, da slišala sem pevce in pevke v stari domovini in tukaj, ali da bi tako zapeli lepo in iz srca, kakor ti naši fantje iz Girarda in Sharon, pa še ne. Gotovo ste že na svet pripeli, fantje!

Omeniti moram še to, da ni treba misliti, da se nismo nič zavrteli. Pa smo se in še kako! Saj veste, kjer so Hojerji, tam se mora tudi plesati. Ker ti fantje ti poiščejo ta prave žilice, da vsakega privzdigne.

Ob enajstih ponoči smo se pa domov pripeljali. Naš šofer, pa ne povem kateri je bil (greh se sme povedati, grešnika pa ne), se je malo težko spravil h kolesu, ko ga je pa enkrat prijel, je takoj ozdravel in nas previdno peljal proti domu.

Predno končam, še enkrat zakličem Girardčanom in Sharončanom: Na zdar in živijo ter na veselo svidenje kar najprej mogoče, dokler je vreme zato! Pa brez zamere. Srčno se zahvaljujem v imenu nas vseh Mrs. Gramc in njeni sestri za lepo postrežbo, ter njenima hčerka-ma, ki sta tako marljivo na mizo nosili in gledali, da ni šel kdo lačen od mize. Tebi pa, Jože Gramc, lepa hvala, ki si skrbel, da ni bilo mleko preveč prestano. Torej lepa hvala vsem skupaj.

Samo enega smo pogrešali in želeli, da bi bil med nami — našega Jakata. Vsak je rekel: oh, ko bi bil še Jaka tukaj! (Hvala za skomine in trošt. Skoro bi raje videl, da bi se me tlažilo pred veselico in ne en teden potem. Op. Jak.)

Antonia Jevnik.

Pismo iz nepozabne Ljubljane

Cleveland, O.—Dve leti je minilo odkar sem bila na obisku v preljudi rojstni domovini. Oh, moji dragi, nepozabni znanci. Kadar koli se domislim, kako ljubizno ste mi postregli, se mi oči zalijejo s solzami hvaležnosti. Posebno se z največjim veseljem spominjam na "Drčarjev klub." Pred kratkim sem prejela od "Drčarjevega kluba" pismo z izleta v šmartno pri Litiji. 39 podpisov uglednih mož in žena me pozdravlja. Iskreno se vsem zahvaljujem. Prav žal mi je, da se nisem mogla udeležiti vašega izleta. Ta salamenska kriza je pač kriva, da si ne morem ogledati zopet preljudi rojstni kraj in vas prijazne "Drčarje." Vem, da tudi tam čitate naš clevelandski list "Ameriško Domovino," zato vam tem potom čestitam vsem, ki ste tako zvesti vašemu klubu. Ko bi le mogel vaš klub napraviti enkrat izlet tu sem v našo belo Ljubljano. (Imamo tudi tukaj namreč Ljubljano, toda ta ni rojstna, zato je podobna mačehi.)

V časopisih čitamo, da tudi Jugoslavija zelo občuti sedanje težke čase. Nič ni čudno. Mlada država, brez bogastva, je skoraj občudovanja vredna, da vsaj še tako naprej rine. Pogledajte našo bogato Ameriko, koliko revščine in pomanjkanja, jokanja in obupa se vidi vsak dan. In neizmerno bogastvo stoji v zakladnicah mogočih bogatašev.

Prisrčno vas pozdravlja in se zahvaljuje za pozdrave,

Mary Sedej.

Važna seja društva Kras

Cleveland (Collinwood), O.—Danes, v petek 8. julija se vrši seja društva Kras št. 8 SDZ v navadnih prostorih. To bo redna mesečna seja, na kateri je pričakovati precej živahnosti. Izredni časi, v katerih živimo, nam prinašajo probleme, katere je treba resno premotriti. Kadar govorimo in delamo pri družini, moramo misliti samo to, kar nam narekuje poklic, organizacije ali društva. Pravo društveno delo je znak dobrodelnosti, katere, žal, ne moremo vršiti kakor bi želeli. Depresija, ki se večkrat izpreminja v katastrofe v vseh oblikah, nas je porinila ob steno onemoglosti. Jasneje povedano: Naše društvene blagajne so na pragu izčrpanja. Zato je sveta dolžnost vseh članov, obiskovati seje ter pomagati vzajemno, da premostimo ta nesrečni čas. Sicer nerad slišim, še manj pa pišem o teh časih, toda skriti ali ogniti se ne moremo.

Društvo Kras si je izvolilo novega tajnika, katerega naslov je: John Rotar, 679 E. 159th St. To je cesta ravno nasproti Slovenskega doma in bo torej ustrezno onim, ki so želeli imeti tajnika v obližju. Pričakovati smemo, da se pri našem društvu razvije novo življenje, seveda, s sodelovanjem članstva. Zato naj velja ta dopis tudi kot vabilo.

Sedaj pa še nekaj za naš ne-

Srebrno svatbo tu smo praznovali . . .

2. julija srebrno svatbo tu smo praznovali z Jakob in Frančiško Tomažič veselo radovali. Sorodnikov in znancev bila polna je SND dvorana, v krogu ženina in neveste zbrani bili so trije sinovi, štiri hčerke zale. Pozdravljen tisočkrat, o slavljenec današnji! iz pevskih grl je bilo zadonelo. Prijatelji so lepe govore držali, spominjali so se nekdanjih lepih časov, kako snubit so hodili, kako na očetov so vabili. S željo so iskreno govore končali: da bi se čez 25 let zopet tako zbrali in zlato svatbo v dobrem zdravju srečno praznovali. Mehove godci so veselo razegnili, plesalci so se po dvorani lepo razvrstili; "polštertanc" smo tudi v krogu zaplesali, zraven pa iz srca se smejali in vriskali. Bilo pravo res domače je veselje, kakor nekaj je v Kani Galileje.

S željo tudi jaz iskreno te vrstice zdaj končujem, naj nebo bi Vam rosilo zdravje, srečo, vedno večjo.

Josephine Eisenhardt.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA PRIREDI PIKNIK

Cleveland (Collinwood), O.—Nahajamo se v dobi, ko vse kriči in jadikuje o neznosnem položaju, v katerega objemu je skoro ves svet. Je pač tako nam prirojeno, da rajši jadikujemo, kot pa bi hvalili razmere v katerih živimo. Nihče nam ne bo v teh časih štel v zlo, ako malo pojammamo o sedanjem delavskem položaju. A zdi se nam, da z jadikovanjem si položaja ne bomo prav nič izboljšali, nasprotno, še poslabšali ga bomo.

Znano nam je, da imajo pesimisti vedno najtežje življenje. Ali ni dovolj, da ga nam drugi grene? Vse je minljivo na tem svetu, tako nas uči sv. vera. Tudi depresije bo enkrat konec. Sedanja depresija občutijo več ali manj vsi sloji, tudi naše slovenske časopise ni izvezlo. Ni čudno, da nekateri slovenski uredniki opominjajo svoje naročnike, naj poravnajo naročnino. Enako opominjajo tudi dopisovalce, naj bodo stvarni v dopisih. Ni še dolgo tega, ko je nek ugleden slovenski list priobčil sledečo izjavo:

Vse naše dopisnike ponovno prosimo, da bi pri pisanju dopisov bili čim bolj kratki. Navadno je vsak dopisovalec preveč dolg ter modruje o tem in onem in dopis se zavleče v nezkončnost. To modrovanje do malega je vse enako. Kar pove eden, pove drugi itd. Na primer: Delavske razmere so pod ničlo. Kapitalisti ne dajo za služka itd. Kljub temu pa na društvem polju izborna napredujemo itd. itd.

Kako naj sedaj urednik ustrezno onim, ki take dopise pošiljajo in zopet onim, ki se čez take dopise jeze. Kakor stori ni prav.

Takoj sem mislil: ta opomin velja meni v polni meri. To pa zato, ker je bil ravno pod uredniškim članom priobčen moj dopis. Tudi sem opazil, da je g. urednik rabil škarje. Stvarna kritika je vedno na mestu. Vsak pameten človek bi moral biti hvaležen, ako ga kdo na njegove napake opozori. Prvi nič se ne hudujem radi tega opomina, nasprotno, celo čudim se, kako morejo biti naši uredniki tako potrpežljivi z nami dopisniki. Vedno eno in isto ponavljajo brez konca in kraja. Dan za dan se ukvarjajo z dopisi, ki so drug drugemu podobni. Celotno čitateljem preseda vedno eno in isto, kaj šele urednikom.

zni spol ali boljše polovice. Ko smo obdržali seje ob nedeljah dopoldne, je bilo prevroče ali pa so se izgovarjali, da je to edini čas počitka. Ko smo imeli seje dopoldne, je bilo preveč dela doma. Najmanj deset članov je v ognjevit gotovosti potrjevalo na obnem zborovanju, da je petek večer edini čas ko so ženske proste. Naredimo torej seje za petek! Imamo jih in zopet je pri starem. Resnica je, da smo imeli na zadnji seji čez sto članov. Ali jih bo tudi danes toliko? Zakaj pa ne?! Na svidenje.

M. I. L.

Jaz se svoje napake zavedam v polni meri. Kar bi moral povedati v začetku dopisa, povem šele ob zaključku. Težko je začeti dopis, še težje ga je pravilno zaključiti. Temu dokaz je ravno tale dopis.

Te dni sta urednika Ameriške Domovine prišla na imenitno idejo. Nastavila sta kontest uganjanja. Priporočata vsem naročnikom, da se poslužujejo prilike, sicer pa nagrade nikdo ne pričakuje. Nekaj dnevnih vprašanj sem uganil celo jaz, ker nekatera vprašanja niso težka. Med vprašanji v eni zadnjih številki je bilo: Katero je največje slovensko žensko društvo v Ameriki? Odgovor: Društvo sv. Ane št. 4 SDZ. Jaz bi k temu rad pripomnil tole: prvak vseh slovenskih društev v Clevelandu, če ne v vsej Ameriki, je društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ. To društvo šteje v obeh oddelkih 1250 članov. Mi, Collinwoodčani, trdim, da ga ni večjega slovenskega društva kot je naše. Ako pa je katero večje in se nam dokaže, se podamo, drugače pa ne.

To velikansko društvo priredi v nedeljo, 10. julija svoj letni piknik na Močilnikarjevih farmah. Kakšni so bili dosedajni pikniki, je vsem znano. Naš namen je tudi letos postreči udeležencem kot vedno. Podrobnosti o pikniku ni potreba poročati, saj si lahko vsak sam predstavljaj, kakšen piknik bi bil brez jestevin in pijače in brez godbe. Za transportacijo je tudi preskrbljeno in sicer bo vozil bus, pričenši ob eni uri izpred Slovenskega doma, potem pa vsako uro enkrat. Nadaljne postaje busa bodo: 176th St. in St. Clair Ave., 156th St. in Waterloo Rd., 185th St. in Nottingham Rd. Voznja stane 15 centov za osebo, otroci pod 10 leti v spremstvu staršev so voznine prosti. Lepe ugodnosti se vam nudijo, da se brez velikih stroškov pošteno zabavate v družbi društvinih bratov in sester ter svojih prijateljev. Pridite! Vabi vas društvo sv. Jožefa.

Frank Kovačič.

Odgovori na vprašanja

1. Le papež ima privilegij proglasi gotove osebe svetnikom. Poglavitno je, da se dokaže, da je dotična oseba živila vzorno, heroično krščansko življenje, polno požrtvovalnosti in čistosti. Učenosti in znanje enake za sluge dotičnega ali dotičnice ne pridejo v poštev.
2. štiri milijone.
3. 88,218, in samo iz Zedinjenih držav nad 24,000.
4. Joseph Okorn, Julia Brezovar in J. A. Rosa.
5. V glavnem mestu Washingtonu.
6. 148,756 kvadratnih milj.
7. Ivan Trček.
8. Josip Jurčič.
9. \$317,583,591.
10. John Nance Garner.

Če verjamete al' pa ne.

V Ameriki smo že imeli v rabi papirnate servijete, ko jih v starem kraju še niso poznali. Pa se primeri, da pride neki starokrajski umetnik v Ameriko in je bil povabljen na večerjo k neki družini. Na krožniku zagleda lepo zganjeno papirnato servijeto. Nekaj časa jo gleda, potem jo pa lepo zgane in vtakne v žep, rekoč: "Pa ste ga res ptičji, Amerikanci, da na vse mislite!"

Rojak se pelje na ulični železnici. Ko se že bliža svojemu cilju, seže v levi žep po prevoznih listek, a listka ni nikjer. Sigurno ve, da je vtaknil listek v ta žep, zato pretiplje vse kote v žepu in ri je po njem na vso moč, da bi prišel do listka. Kar se oglasi mož, ki je sedel poleg njega: "Kaj pa iščete v mojem žepu?"

"Moj oče ima trgovino z lesom."
"Ne debelo?"
"Ne, na drobno, prodaja namreč vžigalice."

Mož pride v modno trgovino in reče:
"Rad bi kupil par ženskih nogavic."
"Za ženo, ali želite morda kaj boljšega?"

Farmer orje za krompir. Ko tako stopa za plugom, naenkrat zagleda pod nogami novec za pol dolarja. Ne bodi len, se skloni, ga pobere in vtakne v žep. "Tukaj je pa nekdo denar razmetaval," si misli. Komaj napravi par korakov, se mu zopet posveti pod nogami poldolarski novec. Hitro ga zopet pobere. Sedaj je pa že bolj ostreje pazil. Skoro nič ni gledal kako stopajo konji, le pod noge je gledal. Na vsakih par korakov je pobral pol dolarja. Bil je strašno vesel, da si bo kar na lepem nabral toliko denarja. Ko je že mislil, da ga ima poln žep, ustavi konje, da denar prešteje, pa ko seže v žep, dobi notri samo pol dolarja, ki ga je ravnokar pobral na tleh. Preišče žep in vidi, da ima ta veliko luknjo in tako je prišel na svojo veliko jezo do zaključka, da je ves čas pobiral svojega pol dolarja. "Hi!" je zavpil nad konji in godrnjal, da človek pač nima nobene sreče.

Učen profesor je nameraval iti na potovanje po afriških džunglah. V ta namen je iskal pogumnega spremljevalca, ki jo ne bo podurhal pred vsakim levom. Da v oglas v časopis in kmalu se oglasi fant, ki pravi, da je pripravljen iti v Afriko.

"Pa ste korajžni?" ga vpraša profesor.

"O, korajžen pa tako, da bom afriške leve kar za repe vlačil okrog."

"Morda ste, morda niste, najboljše bo, da poskusiva," mu reče profesor. "Postavite se v kot, da malo preskusiva vaš pogum." To reki, vzame profesor revolver in prestreli fantu klobuk. Fant se niti ne gane. Profesor pomeri drugi in mu prestreli kromer pri suknji. Fant stoji, kot bi ga pribil.

"No, mislim, da boste za to službo sposobni, ker imate res velik pogum," reče profesor. "Dobro, ali kaj pa bo z mojim prestreljenim klobukom in suknjo?"

"Nič ne skrbite, kupil vam bom novo."
"Hvala lepa," reče fant, "toda kaj pa s hlačami?"

"No, saj vam hlače nisem pokvaril."
"Vi ne, ampak jaz . . ."

Pravni nasveti

Piše Frank V. Opaskar

Ne čudite se, dragi čitatelji te kolone, ako berete vprašanja in odgovore v tudi v angl. jeziku. Dobil sem pred par dnevi pismo, v katerem se je stavilo vprašanje v angleščini. Dopisnik pa je prosil, da prestavimo vprašanje in odgovor tudi v slovenščino. Torej tukaj je vprašanje:

Moja neomogućena teta ima precejšno vsoto denarja naložena na neki banki. Ali bi njeni sorodniki v slučaju njene smrti lahko dvignili denar?

My aunt who is single has a large amount of money in the bank under her name only. In case of sudden death can her relatives claim the money?—T.

Odgovor: V slučaju njene smrti bi ta denar spadal ne sorodnikom, ampak njeni zapuščini. Treba bi bilo postaviti administratorja potom sodnije, ki bi potem dvignil denar. Najprej bi iz tega denarja plačal vse dolge Vaše tete in šele potem razdelil preostalo med njene najbližje sorodnike. Če je pa zapuščina manj kot 500 dolarjev, vam lahko sodnja dovolji, da dvignete denar, če ni zapustila teta nič dolgov. Priporočljivo pa je, da teta naredi oporoko in razdeli ta denar po svoji volji.

Answer: In case of death your aunt's bank deposits would belong to her estate. An administrator would have to be appointed by the probate court who would then withdraw the money and first pay all debts of the estate and then divide the balance among the nearest relatives. Should the estate be of less value than \$500 the court may permit the next of kin to withdraw the money. I would suggest that your aunt draw a will disposing of this money.

Zanimiva razsodba. Vem, da je že marsikdo izmed vas opazil, da včasih ne gorijo vse žarnice na signalni luči na križiščih cest. Na eni strani kaže zeleno in na drugi strani pa nič, ker so žarnice zgorele. Ali ste pomislili, da to lahko napravi veliko nesrečo avtomobilistom? Lahko se pripeti velika nesreča in v slučaju nesreče, kdo bi bil pač odgovoren: ali ne mesto, ki ima skrbeti za te signalne luči?

Poslušajte! V mestu Canton na križišču Shorb Ave. in 14. ceste je postavljena signalna luč. Dne 28. junija 1930 je pa pregorela žarnica, ki je kazala rdečo, tako da avtomobili, ki so vozili po Shorb Ave. niso dobili signala, da bi ustavili. Prišel je nekdo z avtomobilom in ker mu signalna luč ni kazala rdeče, da bi ustavil, je vozil naprej. Od druge strani na priidira avtomobil, kateremu je kazala luč zeleno in se zaletel v prvi avtomobil. Ako bi obe žarnici goreli, bi se ta nesreča ne bila zgodila. Radi tega je prišel prvi avtomobilist tožbo proti mestu Cantonu, češ, da je krivda mesta, ker ni popravilo signalno luč in da je potom postavila države Ohio dolžnost mesta skrbeti za ceste.

Ta slučaj je bil zaslišan od apelatne sodnije. Sodnja je po apelatne sodnije. Sodnja je po dolgem preuderku prišla do zaključka, da pri postavljanju takih signalnih luči izvršuje mesto policijsko službo in ne po strožbeno delo. Razločuje se med državnim in pa postrežbenim delom v tej deželi tako: Ko nim delom v tej deželi tako: Ko izvršuje država državne posle, kakor: policija in ognjegasci, ni država odgovorna za slučajne poškodbe. Če pa država izvršuje postrežbena dela, kot na primer vodovodna dela, potem je odgovorna kot vsaka privatna družba. In ker je v tem slučaju izvrševala policijske posle, ko je postavila te signalne luči po metodi, na odgovorno, če kaka žarnica pregori in se vsled tega zgodi kakšna nesreča. Torej je sodnja odločila, da mesto ni odgovorno, če signalna luč ne deluje, čeprav radi tega pride do kakšne

STEFAN ZWEIG:

SREČA JE ZELO OPOTEČA

Bilo je v letu 1834, ko je nek ameriški parnik rezal valove iz Havra proti New Yorku. Na krovu se je nahajal neki John A. Suter, star 31 let. V strahu pred zaporom je zapustil svojo ženo in otroke in zbežal v novo deželo, kjer bo začel nanovo.

Suter je bil jako uspešen kot farmer v državi New York. Toda žilica mu ni dala miru, zato je šel naprej proti zapadu in se končno ustavil v Sacramento dolini v Californiji. Tukaj je dobil koncesijo od španske vlade in ustanovil je farmersko kolonijo. Naselbina je rastla od vseh strani so se naseljevali možje in žene. Rodovitna zemlja je bogato rodila, žitnice so bili do vrha napolnjene. Čreda goveje živine se je kmalu pomnožila na tisoče. Suter je kmalu zalagal s žitom in mesom vse ladje, ki so pristale v kalifornijskih pristaniščih. Nasadil je sadno drevje, ki je kmalu rodilo sad, ki je še danes znan po vsem svetu kot najokusnejši.

V tem je dopolnil Suter svoje 45 leto in spomnil se je po 14 letih, da je pustil v Evropi ženo in družino. Pisal jim je, naj pridejo v njegovo kraljestvo, ker postal je eden najbogatejših mož na svetu. Končno je vzela vlada Zed. držav deželo Mehiški vladi in Suter je postal podanik Zed. držav.

Bilo je v letu 1848 v januarju. James Marshall, Sutarjev tesar, prihihi k svojemu gospodarju vseh razburjen. Tudi Suter je presenečen, ko vidi naenkrat pred seboj svojega tesarja, katerega je poslal prejšnji dan v Colomo, da tam postavi žago. Tesar prinese iz žepa pest peska, kjer so se bliščali koščki zlata. Tesar je povedal, da se je nenadoma zabliskalo v strugi potoka zlato, ko je začel kopati z lopato. Suter se prepriča, da je rumena kovina res zlato.

Zgodaj drugega dne se napoti Suter v Colomo, kjer začne kopati z delavci v strugi. Preseneči nekaj peska in na dnu rešeta ostane čisto zlato. Suter zbere delavce okrog sebe in jim zaščiti, naj molče o stvari kot grob. Potem odjezdi domov. V glavi mu šumi pri misli na veliko bogastvo, ki si ga bo pridobil z najdenim zlatom.

Najbogatejši mož? Ne, najrevnejši! V enem tednu je bila skrivnost izdana. Posledice se ne dajo primerjati. Vsi Suterjevi delavci so pustili delo in se obnašali kot obsedeni, hite na prostor kjer se je odkrilo zlato. V eni sami noči se je zgodilo, da je bila vsa okolica zapuščena: krave so mukale ker niso bile pomolžene, črede govede so podrlje ograje in udrele čez polja.

Kmalu se je raznesla vest o zlato po vsej deželi. Kopalci zlata so vreli od vseh strani skupaj. Pomorščaki so zapustili ladje, uradniki svoja mesta. V deželo so se vsuli iskalci zlata kot koblice po žitnem polju. Vse je bilo podivjano, sodnik je bil revolver. Začeli so pobijati Suterjevo živino za hrano, razdeljali so njegove velike hleve da so si postavili iz lesa male kolibice. V par dneh je bil Suter ob vse.

Množica iskalcev zlata je rasla od dne do dne. Iz New Yorka je odplulo 100 ladij proti Californiji. Nepregledne množice ljudi, ki jih je vlekle želja po zlato, je hitela v Californijo v letih 1848, 1849, 1850 in 1851. Vsak iskalec zlata se je nastanil na Suterjevem posestvu, kjer se je našlo prvo zlato. In na Suterjevi zemlji je zrastle mesto Sacramento. Razni prekupčevalci so začeli prodajati lote za hile, ne da bi kdo vprašal Suterja za dovoljenje.

Suter je prišel ob vse. Zrl je na vse to početje in si pulil lase, toda kje naj si išče pravice? Umaknil se je na svojo zemljo, sreče. Dolžnost je na avtomobilistih, da bolj pazijo, če vidijo, da kaka signalna luč ne deluje.

daleč od zlatega okraja. In tukaj ga je našla njegova družina. Žena mu je umrla kmalu po prihodu. Ostali so mu trije sinovi, s katerimi se je znova poprijel dela. S pridnostjo si je na rodovitni zemlji kmalu zopet opomogel.

Leta 1850 je postala Californija del ameriške Unije. Štaso-ma je postal red v državi, pravica je zopet dobila svojo oblast. In tedaj je zahteval Suter svojih pravic. Izjavil je, da je ves svet kjer stoji Sacramento, San Francisco in druga okoliška mesta, njegova last. Začela se je pravda, kakršne še ni videl svet. Obtožil je 17221 naselencev, ki so posedli njegovo zemljo in jim sodnijskim potom ukazal, da se izselijo. Zahteval je od države Californije 25 milijonov dolarjev odškodnine za pota, prekope, mostove, ki jih je zidal sam in si jih je država kar prilastila. Dalje je zahteval tudi del zlata zase, ki ga je sam našel in to na njegovem posestvu. Svojega najstarejšega sina je poslal Suter študirat pravo, da bo peljal pravdo naprej za očeta.

15. maja 1855 je razsodil sodnik Thompson, da je Suter opravičen do svoje zahteve in da je vsa zemlja Suterjeva last. Ta dan je bil zopet Suter najbogatejši mož na svetu.

Najbogatejši? Še daleč ne! Usoda je imela pripravljen zanj drugi udarec. Kakor hitro se je zaznalo za razsodbo sodnika Thompsona je izbruhnil vihar po vsej državi. Deset tisoč ljudi se je združilo, to je vsi tisti, katerih posestva so bila ogrožena, da jih bodo morali dati Suterju nazaj. Druhal je zažgala sodna poslopja, uničila razne zapiske in so iskali sodnika, da ga linčajo. Vse posestvo Suterja so izropali in potem zažgali. Njegov najstarejši sin se je ustrelil, drugega sina je druhal umorila, tretji je utonil, ko je skušal pobežati druhal.

Suter se po tem udarcu ni nikdar več opomogel; bil je uničen. Sad njegovega dela je bil mrtvi. V glavi mu je rojila samo ena misel: pravica.

25 let potem je star betežen mož hodil od urada do urada v Washingtonu, ki je zahteval nazaj svoje izgubljene milijone. Prosil je pri kongresu, prosil pri senatu, hodil je od kongresmana do kongresmana. Ljudje so dejali, da se mu blede. Ko je sedel nekega poletnega popoldne na stopnicah kapitola je nekdo zavpil za njim: "John, zmagal si! Kongres je odobril tvojo zahtevo!" Suter, to je bil namreč ta betežni mož, ni videl paglavcev, ki so se smejali na račun svoje neslane šale. Suter vstane se zravna pokonci in reče: "Hvala!" Potem se pa zavali mrtev po stopnicah in John A. Suter je bil rešen trpljenja. Umrl je reven kot je prišel reven v to deželo.

VESTI IZ DOMOVINE

—Smrt matere mučenice. V Ljubljani je za vedno zatisnila od trpljenja izmučene oči ga. Marija Lunder, mati pokojnega tiskarskega strojnika Rudolfja Lundera, ki ga je med demonstracijami proti Avstriji v septembru leta 1908. ustrelilo podivjano avstrijsko vojaštvo skupno z njegovim tovarišem dijakom Adamičem. Pokojna Marija Lunderova je bila vzor slovenske matere mučenice. Z možem Gašperjem, ki je umrl pred devetimi leti v škofiji Luki, je vzgojila osem otrok v narodnem duhu. Usoda jo je pa neusmiljeno tepla. Preživela je šest svojih otrok, ki so morali v prerani grob. Ostala sta ji samo še sin Drago, ki je višji računski svetnik v pokoju in živi v Ljubljani, in hčerka Marija, ki je po poročenju v Ameriki. Po moževi smrti ji je bil sin Drago edina opora. Bodi mučenici materi ohranjen blag spomin!

KITAJČEVA PAPIGA

EARL DERR BIGGERS:

"Tukaj rojen? Ameriški državljan? Je to res? Tedaj moraš imeti pri sebi svoje listine? Kaj? Pokeži, dečko!"

Ves prestrašen je uvidel Bob, da postaja stvar žalstava. Res je, da Kitajci navadno sploh nimajo papirjev. Toda v tem primeru bi bilo temu omejenemu uradniku dovolj, da bi Chana na mestu prijel, če bi ne imel papirjev.

"Napreji!" je bevsnil Bliss. "Kaj plavite, gospod?"

"Dobro veš, kaj mislim. Svoje papirje sem, ali pa pojdeš v luknjo, preden ..."

"A tako, gospod, papirje? Da, gospod, pleceji!" In pred začudenim Edenom je potegnil Kitajec iz svoje bluze zmečkan kos papirja, velik kakor bankovec, ter ga pomolil uradniku.

Ta ga je prebral in ga osupel vrnil. "Dobro — toda s teboj še nisva pri kraju!"

"Hvala, gospod!" se je Ah Kim prijazno zarežal. "Vi zelo noliite, gospod! Z Bogom!" In je odrrsal.

"Saj sem vam rekel, da mi je vse zelo zagonetno," je duhovito menil komisar.

"Prosimo, ne govorite ničesar!" je veleval Bliss. "Gospod Madden, moram vam priznati, da sem v tem hipu presenečen. Toda to pri meni ne traja dolgo. Stvari pojdem do dna. Me boste še videli."

"Vsakokrat ste mi dobrodošli," se je hlinil Madden z vljudno hnavščino. "Če medtem kaj izvem, pokličem komisarja Bracketa."

Uradnika sta se odpeljala in Madden se je vrnil v hišo.

"Ta Chan je čudovit mož," je tiho dejal Will Holley. "Odkod neki, vraga, ima papirje?"

"Že sem mislil, da je vse izgubljeno," je menil Bob. "Toda Charlie misli pač na vse."

Časnikar je stopil k svojemu avtu. "Mislim, da me Madden ne namerava povabiti k obedu. Zato grem. Sem pa zelo radoveden, kako se bo zagonetka razvzvala. Louie je bil moj prijatelj. Njegova strašna usoda me je presunila."

Ko se je Bob vrnil v svojo sobo, je Charlie mirno postiljal njegovo posteljo. "Charlie, vi ste biser! Mislim sem že, da smo doigrali. Kakšne papirje pa ste prav za prav imeli?"

"Ah Kimove kajpada!" se je smehljaj Chan. "Od trgovca z zelenjavo, ki me je vozil s svojim tvorom iz Barstava v Eldorado, sem si jih izposodil za nekaj časa. Če nosi človek fotografijo dolgo časa v žepu, postane k sreči podobna vsakemu človeku. Domislil sem se, da bi me mogel morda Madden povprašati po listinah, preden bi me najel. Tega ni storil, pač pa so mi listine sicer prav prišle!"

—Resnično, Charlie, vi ste dragulj, ko se tako previdno brigate za gospo Jordanovo in moje ga očeta. Poskrbel bom, da boste za svoje zaslugel nagradi, kakor zaslužite."

Charlie Chan ga je skromno zavrčal. "Kaj ste rekli, ko sva se v avtu vozila na ladjo? Pismonoša na svoj prosti dan radi hodi daleč na izprehod. To vse je zame zabava in veselje. Če razvozlam vozil in razkrijem skrivnost, bo to moje najlepše plačilo!" Priklonil se je in odšel.

Nekaj ur kasneje sta Bob Eden in njegov gospodar sedela v prijetnem razgovoru v sobi in čakala obeda. Milijonar je ponovil svojo željo, da bi se rad čim brž vrnil na vzhod. Sedel je z obrazom proti vratom. Kar se je njegov obraz tako zelo načemiril, da se je Bob osupel vrnil. Na pragu je stala šibka učenjaška postava s potno tor-

bo v roki. Mali prirodoslovec iz kavarne Oaza.

"Gospod Madden?" je vprašal, okorno se priklonivši.

"Jaz sem. Kaj hočete?"

Tujec je odložil torbo. "Moje ime je Gamble, Tadej Gamble. Znanstveno se zanimam za tukajšnje puščavsko živalstvo. Tu imam pismo enega vaših prijateljev, rektorja univerze, ki jo večkrat velikodušno podpirate. Morda bi hoteli ljubезno prebrati te kratke vrstice ..."

Maddenov obraz ni prav nič spremenil svoje neprijaznosti. Nejevoljen je prebral pismo, ga raztrgal ter vrgele kosce v kamnin. "Hočete nekaj dni ostati?"

"To bi mi bilo res zelo prijetno. Seveda bi stroške ..."

Madden ga je ustavil z nepotrepljivo kretnjo. Ah Kim je prišel pripravljat mizo. "Še za enega, Ah Kim," je velel gospodar. "In pelji tega gospoda v sobo na levem krilu, poleg sobe gospoda Edena!"

"Zelo ste dobri!" se je zahvaljeval učenjak. "Upam, da vas bom čim manj motil. Povabilo k obedu pa rad sprejemem. Kajti to puščavsko podnebeje ... torej takoj bom zopet tu."

Ves rdeč v obraz je Madden strmela z njima. "Vrag naj ga vzame! Toda biti moram vljuden. To priporočilno pismo—"

Skomiznil je. "No, upam, da bom mogel kmalu odpotovati!"

Bob pa se je izpraševal: Kdo je ta Gamble? In kaj hoče na Maddenovi farmi?

11.

"Če ima Gamble na farmi kaj opravka, je ta gotovo čisto miroljuben," je med obedom razmišljeval Bob. Redkokdaj je nalezl na krotkejšega človeka. Madden je bil čemer in redkobeseden kakor prej; gotovo ni mogel pozabiti, da ga je prešenetil ta tujec. Thorn je tiho čepel, kakor vsekdar. Nekam tesnobno je bilo gledati ga v njegovi črni obleki, ki jo je bil oblekel namesto one modre, katero je snočil na tako skrivnosten način raztrgal. Bob je moral skrbeti, da je bilo pri obedu vsaj kolikor toliko govorjenja. Po obedu je učenjak postal med vrati ter se sanjavo zagledal čez bleščeče pešceve v daljine bele gorske vrhove.

"Čudovito," se je naslajal. "Vprašujem se, gospod Madden, če se resnično zavedate prekrasne lege svoje hiše? Puščava, daljna in nema, že od davnih časov s svojim čarom objema duše ... Marsikdo pravi, da je pusta, nepokojna in strašna, toda jaz ..."

"Ali nameravate dalje časa ostati tukaj?" ga je neotesano prekinil Madden. "Kakor kane. Upam, da bom. Tako rad bi videl to deželo po pomladanskem deževju, ko poganjajo blesteče verbe in primule. Kako že pravi prerok Izaija? In suha zemlja se bo zdrnila ter bo cvela kakor li-lje. In kjer je bilo poprej suho, bodo mlake, in koder je žgala suša, naj privro studenci. Saj poznate Izaijo, gospod Madden?"

"Ne — poznam že itak preveč ljudi!" je strupeno zarežal milijonar. "Rekli ste menda, da se zimate za tukajšnje favno, gospod profesor?" je Bob pomagal prirodoslovcu.

Gamble ga je ošinil z naglim pogledom. "Seveda. Rad bi nekaj raziskoval — rep podgane dvotrebušnice, ki je menda izredno dolg."

Telefon je pozvonil in sam gospodar je stopil k aparatu. Bob je nastavljal ušesa in slišal: "Brzjavka za gospoda Madden." Tedaj pa je oni slušalko trdno pritisnil na uho, da je bilo slišati le še nerazločno mrmranje. Boba je to jezilo, posebno ko je opazil, da je Maddenov obraz postal zelo potr in mračen. Ko je slednjič slišal spustil na vilice, je nekaj časa nemo strmela tjavendan, kakor iz uma. "Kaj pa sadite na teh pešce-

nih tleh, gospod Madden?" ga je vprašal profesor Gamble. (Dalje prihodnjic.)

DNEVNE VESTI

Punti v dveh kaznilnicah v Ohio

Columbus, Ohio, 7. julija. V dveh kaznilnicah države Ohio, kjer se nahajajo ženske, so skoro istočasno izbruhnili upori jetnic. Ženske so v zaporih povzročile precejšno škodo. Nemiri so se pripetili v Delaware, Ohio, kjer se nahaja industrijska šola za zla dekleta, in v poboljševalnici v Marysville. Dekleta so se uprila, ker na 4. julija niso dobile boljše hrane in dovolj prostega časa.

Tudi proletarske žene se dičijo s pudrom

Moskva, 7. julija. Kar se tiče pudra, rdečila in drugih olepševalnih sredstev so ruske proletarske žene prav takega značaja, kot njih kapitalistične sestre v drugih državah. Na ta način se je izjavila 70 letna Mrs. Beatrice Webb, odlična socialistinja iz Anglije, ki se nahaja na obisku v Rusiji.

Zopet dva bandita mrtva v bojih v Chicagu

Chicago, 7. julija. Med ganježi na južni strani mesta je zopet izbruhnil boj za kontrolo prodaje pive. V boju sinoči sta bila dva raketirja ubita, eden pa ranjen. Policija pričakuje še več pobojev.

Župan Čermak je moral v bolnišnico

Chicago, 7. julija. Anton Čermak, župan mesta Chicago, se je moral podati v bolnico sv. Antona Padovanskega. Polotila se ga je nervoznost.

Eksport žita

Pretekli teden so eksportirali iz Zedinjenih držav 2,029,112 bušljev žita, ali za 1,200,000 bušljev več kot teden prej.

* V Akronu so znižali ceno mleka od 8 na 5 centov.

MALI OGLASI

Pridna mladenka
Slovenka, ki je dovršila višjo šolo, bi rada dobila primerno delo v kakem uradu, pripravna in zmožna je tudi za pomoč v trgovini, ali pa sprejme kako primerno hišno delo. Kdor ima kaj primerne, je prosen, da pusti naslov v uradu tega lista. (162)

Stanovanje
se da v najem, štiri sobe, spodaj. Tudi garaža se dobi. Lahko se dobi tudi dve sobi. Vprašajte na 1257 E. 60th St.

POSEBNOSTI ZA SOBOTO

FUNT
Pork shoulder 13c
Prata v komadih 16c
Teletina za pečenje 13c
Telečji chops 18c
Telečji steak 25c
Teletina za filanje 10c
Suha slanina, 2 ft. za 25c
Meso za juho 12c
Suha rebra 12c
Suhe klobase 18c
Hren v steklenicah 10c

Imamo tudi prav lepo zalogo dobrega domačega prekajenega mesa po zelo nizkih cenah. Se vljudno priporočam Slovencem in Hrvatom za točno potrebo.

JOS. TISOVEC
16224 Arcade Ave.
Tel. Kenmore 2580

Iščem delo na farmah. Pripravljen sprejeti vsako delo. Vprašajte pri F. Suhadolnik, White & Miner Roads, Gates Mills, Ohio. (159)

POSEBNOSTI!
Pork shoulder, lepi, ft. 10c
Pork roast, funt 14c
Lepe šunke, funt, 10c
Round steak, funt, . . 15c
Teletina za filanje, ft. 10c
Teletina za pečenje, od 10-15c

Najboljša salama, ft. 25c
Imamo tudi polno zalogo doma prekajenega mesa in pa prav okusne suhe domače klobase, po najnižjih cenah. Tudi najboljše olje za solato dobite pri nas po najnižji ceni. Se vljudno priporočam

MATT KRIZMAN
6220 St. Clair Ave.
1132 E. 71st St.

Zahvala
Prijetna dolžnost naju veže, da se morava zahvaliti najinim mnogim prijateljem, ki so naju tako na lep način presenetili in nama napravili ob priliki 25 letnice, ob srebrni poroki, tako lepo "surprise party." Posebno lepa hvala vsem onim, ki so delovali na en ali drugi način za uspeh. Iskrena hvala moji hčeri, ki je ves čas delovala in se trudila. Ponovno izrekava najbolj iskreno zahvalo in vam zagotavljam, da bova vam povrnila ob enakih prilikah in ostala hvaležna.

Mr. in Mrs. Frank Glavich
1531 E. 70th St.

POSEBNOSTI ZA SOBOTO 9. JULIJA

5 funtov sladkorja 23c
3 velike kante Gold Cross mleka 17c
najboljše maslo, funt 19c
galona olja v kanti 55c
najfinejše olje, galona 75c
5 funtov Chipso (zaboj) 25c
10 kosov Octagon mila 25c
Velika škatlja Rinso 19c
Tomato juha 5c
Vegetable juha, 3 za 25c
Pork and Beans, kanta 5c
10 ft. novega krompirja 21c
5 funtov banan 25c
narezana slanina, funt 17c
suha domača rebra, 2 ft. za 17c
male šunke, funt 10c
domače suhe klobase, 3 ft. 50c
teletina za pečenje 12c-16c
meso za juho, funt 9½c

LOUIS PRIJATEL
6507 St. Clair Ave.
16610 Grovewood Ave.

Poziv na sejo
Podružnica št. 47, Slovenske ženske Zveze, ima v soboto, 9. julija, ob 7:30 uri zvečer svojo sejo v navadnih prostorih. Pozivljejo se vse članice, da so gotovo navzoče.—Tajnica,

PRVI SLOVENSKI PLUMBER
J. MOHAR
6321 ST. CLAIR AVE.
Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.
R. Randolph 5188 (Th. F.)

LED IN PREMOG
TOČNA POSTREŽBA
JOSEPH KERN
SLOVENSKI RAZVAZALEO
LEDU IN PREMOG
1194 E. 167th St.
Pokličite KEmore 4301

Michael Casserman
18700 Shawnee Ave.
PLUMBING & HEATING
KEmore 3877

Zelena žaba

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

"Kdo pa je ta?"

"Ne poznam ga dobro," je odvrnil Hendon. "Telefoniral mi je ter trdil, da mi ima sporočiti nekaj zelo važnega. Pač kakor ponavadi: hotel mi bo povedati, kdo je umorjenec ali pa kdo so morilci. Nekdaj sem se slučajno sestal z njim. Načelnik mednarodne Rugby čete je, vsled česar sem sklenil, da ga vseeno sprejemem. Mislim, da piše detektivske povesti."

"To pač vsi delajo!" je vzkliknil Watkins ter se nasmehljajal.

"Tu je sedaj," je dejal Hendon, ko je nekdo potkal na vrata. "Dobro si ga oglejte — morabit nam bo še koristil."

V spremstvu nekega uradnika je vstopil Graham, se priklonil nekako v zadregi ter dejal, ko je končal pripovedovati o čudnem telefonskem pogovoru, katerega je prejšnji dan slučajno prestregel: "Menil sem, da je pač najbolje, da vam sporočim. Skoro da sem že pozabil na vse, ko sem naenkrat čital v časopisih o umorjencu, kateremu so odrezali glavo. In dandanes vendar ne rečejo na Angleškem tako često glav, kajne?"

Hendon in Watkins sta se spogledala. "Nikakor ne," je dejal počasi Hendon. "Kaj ste storili vi nato?"

"Sel sem v telefonsko centralo in govoril s kontrolorjem. Vedel sem takoj, da moram biti previden. Vsekakor sem moral pa takoj ugotoviti, da skušam zaman poizvedeti o izvoru telefonskega razgovora, kakortudi da vzbujam že skoro sam sum — vsled česar sem se odločil, da poročam naravnost vam. Upam, da nisem nadlegoval."

"Zelo sem vam hvaležen, da ste prišli," je dejal Hendon. "In zdi se mi, da so vaše informacije zelo dragocene."

Graham je vstal ter dejal: "Nu, zame je bil dogodek le vpogled v resnično življenje, razumete, nekaka prememba od knjig. In zelo bi me veselilo, ko bi stvar zasledoval do konca. Saj veste v povestih so stvari tako lahke. Življenje pa je drugačno: trpko in negotovo. Sherlock Holmes bi bil v resničnem življenju nemogoč. Izvrstno bi sklepal potem tobakovega pepela, blata ali drugih stvari — in seveda končno bi ugotovil, da je bil v zmoti. Vstopil bi morebiti sluga ter si odrezal prst ali kaj sličnega — a s tem bi mu prevrnil voziček."

"Taki so pač vsi ljudje," je dejal Watkins. "Vsi hočejo biti detektivji. Skušajo nam pač dati navodila, naj bi mi hodili naokoli s povečevalnimi stekli in mero, in naj bi sedeli do jutranjih ur z veliko pipo, a nato pa naj bi nenadoma vzkliknili: 'Ha! Sedaj ga pa imamo! John Jenks iz Camden-a je izvršil umor — Jenks, ki ima leseno nogo, je poročen z nevm kolikimi ženami in ima četvero otrok.'"

Vsi trije so se smejali. Graham pa je iztegnil roko v pozdrav ter dejal: "Zelo bi vam bil hvaležen, ko bi mi hoteli sporočiti ob priliki, ako se vam posreči razrešiti zagonečni telefonski razgovor."

Watkins pa je pridržal njegovo roko in rekel: "Trenutek, prosim. Mislim, da bi nam lahko vi pomagali."

"Jaz?" se je začudil Graham. "Vem, kaj hoče Watkins," je dejal Hendon. "Tudi jaz sem prepričan, da bi nam vi lahko pomagali."

Grahamu pa je to jako godilo, ker ne bi bil od te dvojice nikdar pričakoval kaj takega. "Jaz — jaz sem samo amater — ako se sploh smem amaterja smatra-

ti."

"In baš zato, pa samo zato, nam boste lahko na roko. Vidite, poizvedeti moramo gotove stvari, a nikakor ne moremo prikriti, da lahko zavohate poklicnega detektiva že na kilometre daleč. Vsak pravi zločinec že sluti detektiva, vsled česar se tudi pazi. Sedaj pa, ako boste molčali in tudi ne boste poskušali rabiti svojih možganov — oprostite, da se tako izrazim — pač pa nam samo javite, kar boste slišali —"

"Zelo rad vam bom v kateremkoli oziru na uslugo."

"Predvsem — ne smete biti užaljeni, gospod Graham. Zapišite si pa morate, da se ne poznamo. Povejte mu vso zadevo, gospod Watkins."

Watkins se je nasmehnil in pričel: "Da, pošteno smo bili potegnjeni. Seveda, ne smete tega obrniti nase. Nu, nekega dne je prišel semkaj nek gospod, katerega nam je priporočila neka zelo vplivna oseba. Že nekaj let je od tedaj. Rečeno je bilo, da je brezposeln uradnik ter da bi sprejel katerokoli delo. Ko se mi je predstavil, sem kar osupnil. Obleden je bil v frak, imel cilindar, belo ovrtnico, svetle čevlje, bele rokavice in tako dalje. Gledal sem ga od pet do glave. 'Tako, vi tedaj iščete dela?' sem ga vprašal. 'Da,' je odvrnil ter mi pokazal naseteto sprličeval in priporočil. 'Dobro,' sem dejal. 'Na podstrešju imamo kup papirjev, katerih se ni nihče že več let dotaknil, in katere je treba urediti. Pojdite in jih uredite.' Hotel sem se s tem prepričati, kak človek je prav za prav. In veselo je šel moj kozliček v podstrešje. Videti bi ga pa morali, ko se je vrnil. Ali se še spomnite, Hendon?"

Hendon se je nasmehal: "Vedno sem mislil, da je bila to kaj slaba šala — kljub temu, pa vem, kaj se je zgodilo potem."

Watkins je nadaljeval: "Bil je pač kup umazanosti in prahu. Kljub temu pa je bil dober delavec — in tudi je vstrajal."

"Kaj se je zgodilo z njim?" je vprašal Graham.

"Skušali smo ga tu in tam, vendar brez uspeha — bil je pač voljan, a ni imel nobene skušnje. Tedaj pa je mislil Hendon, da je zadel na pravo." Hendon je pri tem skremžil obraz. "Na zapadni strani mesta je bilo tedaj več igralnic, katere bi bili na vsak način morali preiskati. Nismo pa mogli dobiti nikakih dokazov proti njim. Ako smo poslali katerega naših uradnikov, so ga spoznali že, čim je vstopil. Nu, tedaj smo poslali tjakaj mladega kozlička — bolje, da ne omenim njegovega imena. Sedaj je ravnatelj neke družbe. Seveda njemu se je posrečilo, da so mu dovolili vstop. Dali smo mu petdeset funtov šterlingov."

"Katere je najbrže takoj zaigral," se je nasmehnil Graham.

"Vsa tako nam je dejal, ko se je vrnil še po sredstva. Kasneje pa smo izvedeli, da si je napravil kar malo premoženje. Prinašal pa nam je dobrih informacij, vsled česar smo mu dali še več denarja. Pripravili smo pogon in —" Watkins se je zakrohotal.

"Sedaj se pač smejete — a tedaj se niste," je dejal Hendon.

"Kozliček je pač šel zopet tjakaj, igral in se napival izborne-ga šampanjca. Nato pa se je spoprijateljil z ravnateljem te igralnice ter mu vso zadevo izdal. Lahko si predstavljate, kaj se je potem zgodilo. Naš pogon je bil popoln polom. Seveda smo ga takoj nagnali, a mi sami pa smo dobili pošteno podnosni-

co. Nu, vsekakor pa smo bili za skušnjo bogatejši."

"Vi vendar ne mislite, da bi jaz —" je pričel Graham.

"Nikakor ne — vsaj trenutno ne, sicer ne bi bil povedal dogodbice. Dober presojevalec ljudi sem. Vedite pa se docela neprisiljeno, imejte odprte oči in ne vprašujte ničesar."

"Dogovorjeno," je rekel Graham, katerega je stvar pričela zanimati.

"Tedaj: hočemo informacij o Barranu in njegovi služinčadi. Pač ga ne moremo docela opustiti sumnje, da je udeležen — izravna ali pa le posredno — z zločinom. Ali lahko stopite na kak nedolžen način v stiko z njim?"

Graham se je obotavljal. "V resnici poznam njegovo soprogo — vsaj nekoliko. Govoril sem že parkrat z njo."

"Izvrstno. Gospe so pač najboljše priporočilo," je dejal Watkins ter si zadovoljno mel roke.

Hendon pa je smatral zadevo bolj resnim. "Pazite se! Take ženske so sam vrag! Kaka pa je prav za prav?"

"Izredno lepa je. Izgleda zelo mlada, a kvarta kakor bi bila petdeset. In še nikdar nisem videl, da bi bila izgubila. Moški kar nore za njo — dobra tovarišica je, moram priznati. Ženske pa — bi jo umorile, ko bi je mogle."

"A njen soprog?" je vprašal Watkins.

"Ne poznam ga. Kolikor pa sem čul, je po vražje jeze in ljubosumen — vendar ga ima ona pod copato. Tega sem gotov. Razumeli boste, ne poznam je dobro. Ko sem pa načeloval angleški Rugby četi, se mi zdi, da se je za nas zelo zanimala."

"Resnično," je dejal suho Hendon.

Graham je pordečel in opazoval brezizrazna obraza obeh detektivov. Hotel se je prepričati, dali ga morebiti nimata za norca. Zato je vprašal nenadoma: "Kaj torej želite, da storim?"

"Ker že poznate družino — ali pravilneje vsaj enega nje člana — pojdite in jo obiščite. Hočemo pač informacij, pa najsi bodo še tako malenkostne. Pri tem si predstavljajte, da pišete eno svojih povesti, ter nam poveste vse. Ako se ne zgodi ničesar, nam tudi sporočite. Marš, sedaj je posebna važnost — ako se ničesar ne zgodi." Watkins je prikimal. Le redkokdaj je Hendon napravil kako besedo. "Ste razumeli?"

"Docela," je odvrnil Graham, medtem ko v resnici ni razumel ničesar. "Hočete pač, da poizvem kaj o umoru?"

"Oh, ljubček, nikar!" se je nasmehal Watkins. "V resnici se gre za one tatvine. Vsa časopis nam že pravi, da smo docela brezmočni, kar se tiče tatvin, ki se dogajajo v Sussexu."

Grahamu se je jasnilo. "O, za te se gre!"

"Da. Do sedaj jih je bilo pet," je pojasnjeval Hendon ter poiskal v svoji miznici neke listine. "In sicer le pri veljakihi na deželi. Prvi je bil Lord Packmann. Njegova žena je kar izzivala k ropu, ko je svoje biser vendar povsod kazala. In časopisi so pisali na dolgo in široko o draguljih, ki jej jih je kupil mož — star soprog z mlado ženo. Skušal je pač kupiti nje zvestobo. In nekega dne so plesali v Bedgeworth-u, starem gradu, katerega je Packmann zanjjo kupil. Tatovi pa so kaj spretno zmaknili vse dragulje. In kak krik je nastal radi tega ... Z Lady Falk je bilo skoro enako."

"Izgleda tedaj, kakor bi tatovi posvečali posebno pozornost Judom," je pripomnil Graham.

"Skoro da, a vendar niso bili vsi okradenci samo Judje, čepravno izgleda, da imajo ti največ denarja. Tretji slučaj je bil lord Cardiffov — broderski mogotec. Stvar je seveda bila tudi smešna, ker se je strašno jezil, ko je izvedel, da so bili dragulji ponarejeni. Njegova dobra soproga je prave zastavila, da je lahko plačala dolgove ki jih je naredla pri igri."

"Vsekakor," je dejal zamišljeno Hendon, "bi nas bilo to moralo spraviti na kako sled, ker večaki se običajno ne spuščajo v tatvino ponarejenih draguljev."

Watkins je nadaljeval: "Četrti slučaj je tatvina pri siamskem poslaniku. Storili smo vse, kar je bilo v naših močeh. Nadzorovali smo hiše. Vendar so odnesli tatovi kaj veliko vrednost, vključivši kakor jajce velik rubin."

"Da," je dejal Hendon, "in potem zopet Jud. Tatu pa so videli — pred hišo, na trati."

(Dalje prihodnjič)

V SPOMIN

druge obletnice smrti naše iskreno ljubljene in nikdar pozabljene mamic

Mary Bukovec

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči 8. julija, 1930.

Leti dve sta že minile, ljuba naša mamica, kar odšli od nas za vedno, ker Vas krije jamica.

Solza iz očesa lije, bridko toži nam srce, milo kliče za Vami tu ostale hčerke dve.

Ljuba, nepozabna mama: mirmo spite: v grobu tam, za nas pa Boga prosite, da enkrat se združimo z Vam.

Žalujoci hčerki:

Jennie in Louise.

Cleveland, O., 8. julija, 1932

JOHN PETERKA

Paperhanger in barvar

DELO POCENI IN DOBRO.

Se priporočam

1121 E. 68TH ST.

ZDRAVJE JE ZLATO

Če vaš želodec ni v redu in čutite v njem zaprtje, poskusite se najboljšega in učinkovitega zdravilnega sredstva "Taur-Cas Tablets", katero uredi vsa želodec za stalno brez bolečin in napenjanja. Zdravilo je najzvoješa zdravniška iznajdba. Za uporabo tega imamo mnogo zbiral. Pošljamo ga tudi po pošti.

MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd., Cleveland, O.
ASHBROOK DRUG CO.
E. 172nd & Groveswood Ave.
JOHN E. CASS, 797 E. 185th St.
JOHN KOMIN, 6430 St. Clair Ave.
BLISS CLAIR DRUG CO., Bliss Rd.

V JUGOSLAVIJO

preko Havre

na hitrem ekspresnem parniku

ILE DE FRANCE

July 9, noon, July 30, Aug. 27

FRANCE

July 16

PARIS

July 22, Sept. 2

Nizke cene na vse kraje

Jugoslavije

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenice agente

French Line

26 PUBLIC SQUARE, CLEVELAND, O.

FRANK G. GORNIK

SLOVENSKI ODVETNIK

V mestu (čez dan)
1250 Union Trust Bldg.
E. 9th in Euclid Ave.
Telefon Main 7280.

Podružnica na 15335 Waterloo Rd.
Suite 2, v Slov. Del. Domu
Zvečer od 6:30 do 8:00.

Telefon: KEmmore 1244

POSEBNO ZNIZANE CENE

NA

'STAG' HLAČAH

za moške in dečke

\$1.25, sedaj .. \$.95

1.50, sedaj .. 1.20

2.00, sedaj .. 1.60

2.50, sedaj .. 1.95

3.00, sedaj .. 2.40

3.50, sedaj .. 2.80

4.00, sedaj .. 3.20

Frank Belaj

6205 St. Clair Ave.

FLEET-WING

PERRY'S SERVICE

STATION

6619 St. Clair Ave.

Naročite se na dnevnik Ameriško Domovino!

Na rezultat tega MALTA ste lahko ponosni, kadar je na vaši mizi. Dobite ga pri vašem trgovcu ali pa pokličite

Frank Lavrič

15601 Holmes Ave.

Tel. EDdy 6866

Izkaz stanja Society for Savings banke v Clevelandu

DNE 1. JULIJA, 1932.

PREMOŽENJE:

Gotovina na roki in na drugih bankah	\$16,598,060.44
U. S. vladni bondi	10,553,150.00
Municipalni, državni in drugi bondi	45,378,302.03
Prve vknjižbe na zemljišča	36,790,567.60
Posojila na vrednostne papirje	4,867,089.88
Zemljišča, bančno posloplje	1,250,000.00
Druga zemljišča lastovana	681,529.01
Nabrane obresti in druga imovina	1,378,400.90

Skupaj \$117,497,099.86

OBVEZNOSTI:

Sklad prebitka	\$ 8,000,000.00
Nerazdeljen dobiček	674,570.93
Rezerva za davke	278,513.66
Hranilne vloge	108,537,431.88
Druge obveznosti	6,583.39

Skupaj \$117,497,099.86

Incorporated 1849

Society for Savings

in the City of Cleveland

PUBLIC SQUARE

SHRANITE VAŠE PRIHRANKE V HRANILNI BANKI